

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง “แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ”

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ที่ผ่านมารัฐให้การสนับสนุนเงินทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมไปยังหน่วยงานให้ทุนของรัฐ เพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณไปยังหน่วยงานวิจัยและสร้างนวัตกรรม โดยคาดหวังว่าผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิตและบริการ หรือเพื่อประโยชน์ของสาธารณะชนในด้านต่างๆ เช่น สาธารณสุข พลังงาน และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พบว่างานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนของหน่วยงานให้ทุนของรัฐยังไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์เท่าที่ควร สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือผู้รับทุนหรือนักวิจัยไม่สามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานให้ทุนของรัฐ กล่าวคือ กฎหมายและระเบียบของหน่วยงานให้ทุนของรัฐส่วนใหญ่ระบุให้ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของร่วมกับผู้รับทุน ซึ่งหากมีผู้ต้องการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์จะต้องมาขออนุญาตในการใช้สิทธิ โดยจะต้องทำเป็นสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ (Licensing Agreement) ซึ่งมีขั้นตอนขอความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมทุกฝ่าย และการเจรจาต่อรองค่าธรรมเนียมการใช้สิทธิซึ่งใช้

ระยะเวลาอันยาวนาน จึงเป็นอุปสรรคที่ทำให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ผู้ให้ทุนถือครองความเป็นเจ้าของไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ งบประมาณที่รัฐลงทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมจึงไม่ก่อผลในเชิงเศรษฐกิจได้อย่างที่ควรจะเป็น การแก้ไขอุปสรรคข้างต้น สามารถดำเนินการได้โดยการออกกฎหมายเพื่อกำหนดให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้รับทุน ซึ่งกฎหมายจะใช้บังคับกับหน่วยงานให้ทุนของรัฐที่ให้ทุนเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

ปัจจุบันการลงทุนและการมีส่วนร่วมพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมของภาคเอกชนเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญเพื่อการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างของระบบวิจัยและนวัตกรรม โดยภาครัฐจะลงทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องและสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนวิจัยและนวัตกรรมในสัดส่วนที่สูงขึ้น เนื่องจากการพัฒนางานวิจัยพื้นฐานไปสู่งานวิจัยและนวัตกรรมที่ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก และต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนเพื่อให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตรงกับความต้องการของตลาดผู้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง การให้สิทธิความเป็นเจ้าของแก่ผู้รับทุนจึงเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับทุน ซึ่งได้แก่ สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย รวมถึงภาคเอกชน ให้มีแรงกระตุ้นในการต่อยอดผลงานวิจัยและนวัตกรรมออกสู่เชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ได้จริง เนื่องจากมีความคล่องตัวในการดำเนินงานสูงและมองเห็นผลลัพธ์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันหน่วยงานให้ทุนของรัฐส่วนใหญ่ยังไม่มีกฎระเบียบที่ให้สิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้รับทุน เนื่องจากงบประมาณที่สนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมเป็นของรัฐ การจะให้เป็นสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมแก่ผู้รับทุนคนใดคนหนึ่งก็มีความกังวลว่าไม่สามารถทำได้ตราบใดที่ยังไม่มีกฎหมายสำหรับอ้างอิง แม้ว่าหน่วยงานให้ทุนจะมองเห็นถึงศักยภาพของผู้รับทุนและความเป็นไปได้ในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ก็ตาม รัฐจึงต้องเข้าแทรกแซงด้วยการออกกฎหมายกำหนดให้ผู้รับทุนสามารถขอรับสิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายฉบับนี้

นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดกลไกในการบังคับใช้สิทธิของภาครัฐในกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ใช้ประโยชน์ตามสมควรและเมื่อมีผู้ร้องขอใช้ประโยชน์นั้นแต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ให้คณะกรรมการซึ่งถือเป็นตัวแทนของหน่วยงานรัฐมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ขอสามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปใช้ประโยชน์ได้และกำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรม รวมถึงกรณีที่เกิดภาวะสงครามหรือหรือฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็น หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น รัฐสามารถใช้ผลงานวิจัยและใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้

ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลและความจำเป็นที่รัฐจะต้องแทรกแซงโดยการออกกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาอุปสรรค และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้สามารถบังคับใช้กับหน่วยงานให้ทุน ผู้รับทุน และผู้รับโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการรับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานให้ทุนของรัฐได้อย่างบรรลุเป้าหมายตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น โดยจะเป็นกลไกแทรกแซงเพื่อบังคับใช้กับหน่วยงานให้ทุนที่สนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมโดยใช้งบประมาณของรัฐทุกหน่วยงาน ให้มีแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความลักลั่นในการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรม และสร้างความเป็นเอกภาพให้เกิดขึ้นในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ปัจจุบันหน่วยงานให้ทุนในระบบวิจัยและนวัตกรรมมีกฎระเบียบเรื่องการเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการให้ทุนแตกต่างกันไป กล่าวคือ หน่วยงานให้ทุนบางแห่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมแต่เพียงผู้เดียว บางแห่งให้ผู้รับทุนเป็นเจ้าของร่วม ซึ่งทำให้เกิดความลักลั่นในทางปฏิบัติสำหรับผู้รับทุนและผู้ต้องการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ เช่น เมื่อผู้รับทุนหรือผู้ต้องการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นภาคเอกชนมาขอทำสัญญาโอนสิทธิความเป็นเจ้าของหรือขอทำสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หน่วยงานให้ทุนบางแห่งสามารถทำสัญญาให้ใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ บางแห่งทำได้เพียงสัญญาให้ผู้รับทุนหรือผู้ใช้ประโยชน์เป็นผู้บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม และบางแห่งมีแนวปฏิบัติที่ยุ่งยากและซับซ้อนโดยต้องทำหนังสือขอความเห็นไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาร่างสัญญาและการอนุญาตให้ใช้สิทธิซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินธุรกิจ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาได้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ในปี ค.ศ. ๑๙๘๐ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมาย U.S. Bayh-Dole Act โดยมิหลักการสำคัญคือการถ่ายโอนความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยให้แก่ผู้รับทุนที่เป็นบริษัทเอกชนและมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยที่เป็นสิทธิบัตรได้อย่างคุ้มค่ากับการลงทุนวิจัย

และสร้างนวัตกรรม ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการคิดค้นสิทธิบัตรจำนวนมากที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เช่น ยารักษาโรคและเทคโนโลยีด้านพลังงานที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ภาคอุตสาหกรรมในประเทศ รวมถึงนักวิจัยซึ่งเป็นผู้คิดค้นก็ได้รับค่าตอบแทนจากการที่ภาคเอกชนนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยในมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัย ส่งผลให้จำนวนสิทธิบัตรในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ และเกิดการตั้งบริษัท Spin-off และ Startup เพื่อนำผลงานวิจัยมาต่อยอด สร้างรายได้ให้นักวิจัย สร้างงานและทำให้เกิดธุรกิจนวัตกรรมจำนวนมาก

U.S. Bayh-Dole Act นับเป็นต้นแบบกฎหมายในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่หลายประเทศนำมาปรับใช้ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ได้นำเอาหลักการของ U.S. Bayh-Dole Act เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายฟื้นฟูภาคอุตสาหกรรม (The Industrial Revitalization Special Law) และต่อมาได้ออกกฎหมายส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ประเทศมาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ก็มีการออกกฎหมายที่มีหลักการเดียวกันนี้เช่นกัน

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

สอวช. ในฐานะหน่วยงานผู้เสนอร่างกฎหมาย ได้จัดให้มีการรับฟังความเห็นสาธารณะร่างที่อยู่ระหว่างการพิจารณาตามมติของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ดังนี้

- ๑) การรับฟังความเห็นสาธารณะ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมหว่ากอ ๑-๒ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
- ๒) การรับฟังความคิดเห็นทางระบบออนไลน์ www.nxpo.or.th ตั้งแต่วันที่ ๑๙ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ทั้งนี้ได้มีการจัดทำผลการวิเคราะห์การรับฟังความเห็น และเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ (คณะที่ ๑๓) สำหรับการยกร่างกฎหมายให้สมบูรณ์ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างกฎหมายฉบับนี้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ระบุถึงหลักการที่เป็นแนวคิด (Basic Law) ของการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ในหมวดที่ ๒ ส่วนที่ ๕ การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยกำหนดให้ผู้สร้างงานวิจัยหรือนวัตกรรมเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ โดยที่ยังไม่มีการระบุเรื่องการให้สิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนของหน่วยงานให้ทุนของรัฐแก่ผู้รับทุนอย่างชัดเจน และยังไม่มีการระบุถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้ทุนและผู้รับทุน และหน้าที่ของผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมในการบริหารจัดการและการนำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการบังคับใช้สิทธิโดยรัฐ ซึ่งร่างกฎหมายส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ฉบับนี้ ได้กำหนดในเรื่องดังกล่าวอย่างชัดเจนและมีรายละเอียดและลักษณะการบังคับใช้ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากกว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ (Basic Law) ดังนั้น ร่างกฎหมายฉบับนี้จึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และยังไม่มีความใกล้เคียงกับร่างกฎหมายฉบับนี้

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

กฎหมายฉบับนี้กำหนดสิทธิและหน้าที่แก่ผู้ให้ทุน ผู้รับทุน เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม และผู้รับโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งจะเป็นกลไกในการสร้างความสมดุลของการให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจ คือการให้ความเป็นเจ้าของ และกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบแก่ผู้ได้รับความเป็นเจ้าของไว้อีกทางด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ รวมถึงหน้าที่ของคณะกรรมการ (คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) และสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการกำกับ ดูแล และพิจารณาตัดสินกรณีมีการยื่นคำร้อง และเพื่อให้เกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ทั้งนี้รวมถึงสร้างให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นทิศทางเดียวกันในระบบการให้ทุน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๖.๑.๑ ผู้ให้ทุน :

เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์หรือหน้าที่และอำนาจในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเมื่อกฎหมายฉบับนี้บังคับใช้ผู้ให้ทุนจะมีหน้าที่ต้องจัดทำสัญญาให้ทุนโดยมีข้อกำหนดซึ่งเป็นสาระสำคัญตามที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ (มาตรา ๖) ซึ่งจะกำหนดสาระสำคัญในเรื่องการให้สิทธิความเป็นเจ้าของแก่ผู้รับทุนเมื่อผู้รับทุนร้องขอ

ผู้ให้ทุนต้องออกคำรับรองความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้แก่ผู้รับทุนโดยเร็ว (มาตรา ๘ วรรค ๓) ในกรณีที่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือแผนการใช้ประโยชน์โดยไม่มีเหตุผลสมควร ให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งเตือนให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนด (มาตรา ๑๑ วรรค ๒) ในกรณีเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ใช้ประโยชน์ ให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจจดทะเบียนสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนต่อไป ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าวดำเนินการ ให้แล้วเสร็จโดยเร็วและมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้ทุนทราบ (มาตรา ๑๑ วรรค ๔)

นอกจากนี้ ผู้ให้ทุนยังคงมีสิทธิในการใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย หรือพัฒนา ไม่ว่าจะผลงานนั้นจะโอนไปเป็นของผู้ใด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของเจ้าของผลงาน วิจัยและนวัตกรรมเกินสมควร และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมของเจ้าของผลงานดังกล่าวเกินสมควร (มาตรา ๑๕)

๖.๑.๒ ผู้รับทุน เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ โดยได้สิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ ผู้รับทุนมีหน้าที่ต้องทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ต่างๆ ที่คณะกรรมการกำหนดไว้ ดังนี้

- การเปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรม :

- ผู้รับทุนมีหน้าที่เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุนให้ผู้ให้ทุนทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗ วรรค ๑) นอกจากนี้ ยังรวมถึงหัวหน้าโครงการวิจัยตามสัญญาให้ทุน มีหน้าที่เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้รับทุนโดยเร็ว (มาตรา ๗ วรรค ๒)

- การขอเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม

- ผู้รับทุนที่ประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมจะต้องยื่นคำขอเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งเสนอแผนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน ภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๘ วรรค ๒) ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่ประสงค์เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามวรรคสอง ให้ผู้ให้ทุนแจ้งให้นักวิจัยทราบผ่านหัวหน้าโครงการวิจัยโดยให้หัวหน้าโครงการวิจัยแจ้งต่อนักวิจัยต่อไป (มาตรา ๘ วรรค ๓) หากนักวิจัยต้องการเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้ยื่นคำขอเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งเสนอแผนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน ภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๘ วรรค ๓)

๖.๑.๓ ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม (อาจเป็นผู้รับทุนหรือผู้ให้ทุน)

- การบริหารจัดการและการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

- ผู้รับทุนหรือนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีหน้าที่บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม และรายงานการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ต่อผู้ให้ทุน (มาตรา ๑๑ วรรค ๑) เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมต้องนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น หรือภายในระยะเวลาอื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๑ วรรค ๓) และก่อนครบระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม หากผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมยังมิได้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม แต่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อไป ให้ยื่นคำขอต่อผู้ให้ทุน พร้อมแสดงข้อเท็จจริงและหลักฐานอันแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม (มาตรา ๑๒)

- การจัดสรรรายได้ให้แก่ักวิจัย

- ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ผู้รับทุนดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่ักวิจัย และในกรณีที่ผู้รับทุนเป็นสถาบันอุดมศึกษาให้นำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้สำหรับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้วย (มาตรา ๑๓) ในกรณีที่มีนักวิจัยหลายคน แต่นักวิจัยเพียงบางคนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตามมาตรา ๘ วรรคสาม หากนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จาก

การนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ ให้นักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่ นักวิจัยอื่นซึ่งมิได้เป็นเจ้าของด้วย (มาตรา ๑๓ วรรค ๓)

- **การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม**

- การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งเป็นของผู้รับทุนหรือนักวิจัยไปเป็นของ บุคคลอื่นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน และต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งนำไปจด ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วย (มาตรา ๑๔)

๖.๑.๔ ผู้รับโอน กฎหมายกำหนดให้ผู้รับโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้รับทุน ดังนี้ บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม และรายงานการใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน (มาตรา ๑๑ วรรค ๑) นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ ประโยชน์ภายในระยะเวลาสองปี นับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น หรือภายใน ระยะเวลาอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๑ วรรค ๓) นอกจากนี้ หากก่อนครบ ระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม หากผู้รับโอนยังมีได้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและ นวัตกรรม แต่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อไป ให้ยื่นคำขอต่อผู้ให้ทุน พร้อม แสดงข้อเท็จจริงและหลักฐานอันแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและ นวัตกรรม (มาตรา ๑๒)

๖.๑.๕ คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจในการออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดในร่างกฎหมายฉบับนี้ (มาตรา ๔ ๖ ๗ ๘ ๑๑ ๑๒ ๑๓ และ ๑๔) และมีหน้าที่ในการออก คำสั่งให้โอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่บริหารจัดการผลงานวิจัย และนวัตกรรมได้ดีกว่าผู้ให้ทุนที่เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม (มาตรา ๑๖) นอกจากนี้ในกรณี มีผู้ยื่นคำขอใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมแล้วไม่สามารถตกลงกันได้กับเจ้าของผลงานวิจัย และนวัตกรรม คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งอนุญาตกรณีมีผู้ยื่นคำขอใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม (มาตรา ๑๗ วรรค ๒)

๖.๑.๖ สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มี หน้าที่และอำนาจ ดังนี้ ออกหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการให้ทุนของหน่วยงานรัฐที่มีวัตถุประสงค์หรือ หน้าที่และอำนาจในการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม (มาตรา ๓) ออกหลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไข เกี่ยวกับสิทธิของคนต่างด้าวตามกฎหมายนี้ (มาตรา ๑๐) ออกหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของ และการใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์ใน ผลงานวิจัยและนวัตกรรม (มาตรา ๑๖ วรรค ๓) ออกระเบียบสถานโยบายเรื่องการอุทธรณ์และการ พิจารณาอุทธรณ์ (มาตรา ๑๗)

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อันตราย คัดกรอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

กฎหมายฉบับนี้โดยหลักการเป็นการให้สิทธิแก่ผู้รับทุนซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย หรือนักวิจัย ให้ได้มีโอกาสเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความคล่องตัวในการใช้ประโยชน์ โดยไม่ติดกฎระเบียบของหน่วยงานให้ทุน ซึ่งนอกจากกฎหมายฉบับนี้แล้วภาครัฐยังมีมาตรการสนับสนุนอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เช่น การฝึกอบรมให้แก่ผู้ประกอบการ (Mentor/Coaching) ด้านธุรกิจนวัตกรรม การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรม และการให้สิทธิประโยชน์แรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อสร้างให้ระบบนิเวศนวัตกรรมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเอื้อให้ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้เกิดผลในทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

๑. กลไกตามกฎหมายฉบับนี้จะกระตุ้นให้นักวิจัยมีแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ส่งผลให้มีจำนวนสิทธิบัตรที่จดทะเบียนโดยคนไทยที่เกิดจากการวิจัยและนวัตกรรมโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูงเพิ่มมากขึ้น

๒. เมื่อกฎหมายให้สิทธิความเป็นเจ้าของแก่ผู้รับทุนจะช่วยผ่อนคลายอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น จะส่งผลให้ปริมาณการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ทั้งในเชิงพาณิชย์และเชิงสาธารณประโยชน์เพิ่มขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมทั้งภาคการผลิตและบริการและการส่งออก

๓. ในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์มีความเกี่ยวข้องกับผู้เกี่ยวข้องในระบบวิจัยและนวัตกรรมทุกภาคส่วน จึงทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาระหว่างรัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษามากขึ้น

๔. เกิดการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น รวมทั้งการพัฒนาหน่วยงานบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Technology Licensing Office: TLO) ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มจำนวนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

๕. มีช่องทางการสนับสนุนงานวิจัยในช่วงการพัฒนาต่อยอด หรือการพัฒนาเทคโนโลยีจากห้องปฏิบัติการวิจัยไปสู่การเป็นสินค้าและบริการ (translational research) ที่สามารถดึงดูดความสนใจจากภาคเอกชนให้ลงทุนวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการวิจัยและพัฒนาโดยภาคเอกชนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพในการนำผลงานวิจัยไปพัฒนาเป็นสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชน

๖. หน่วยงานให้ทุนวิจัยมีนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเป็นเอกภาพ

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) และสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สภานโยบายฯ) เป็นผู้ออกระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข และพิจารณาออกคำสั่งเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามขั้นตอนที่รัดกุม เหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริง และตรงตามเจตนารมณ์ของการร่างกฎหมาย

สกสว. และ สำนักงานเลขาธิการสภานโยบายฯ (สอวช.) ได้ร่วมกันจัดทำร่างระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมายฉบับนี้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการให้ความเห็น เสนอแนะต่อการจัดทำร่างระเบียบ โดยคาดว่าระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมายฉบับนี้จะแล้วเสร็จ พร้อมบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมายได้ในระยะเวลาภายใน ๑๘๐ จากวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

สกสว. และสอวช. จะจัดให้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น (Knowledge Sharing) และการประชาสัมพันธ์เอกสารผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน โดยที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการไปบ้างแล้วเพื่อสร้างความเข้าใจ และรับฟังความเห็นต่อการจัดทำระเบียบที่จะออกภายใต้กฎหมายฉบับนี้ และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

การจัดทำระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมายฉบับนี้และการประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบการบังคับใช้กฎหมาย มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในงบดำเนินการของ สกสว. และสอวช. อยู่แล้ว และการดำเนินการดังกล่าวใช้อัตรากำลังที่มีอยู่จำนวน ๑๕ อัตรา จากอัตรากำลังที่มีอยู่แล้ว จึงไม่ต้องการอัตรากำลังเพิ่มเติม

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การให้สิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปยังผู้รับทุนจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ดังนี้

- ทำให้เกิดโอกาสในการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังภาคเอกชนเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์เพิ่มมากขึ้น
- ส่งเสริมให้เกิดบริษัทธุรกิจเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่แยกตัวออกจากมหาวิทยาลัย และมีนักวิจัยเข้าร่วม (Spin-off) และบริษัทนวัตกรรมจัดตั้งใหม่ (Startup) เพิ่มมากขึ้น
- เกิดการต่อยอดผลงานวิจัยและนวัตกรรมทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์สูง
- มีรายได้กลับคืนสู่รัฐในรูปภาษี ค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ มากขึ้น ซึ่งสามารถนำกลับมาสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาให้แก่ประเทศต่อไปได้อีก

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

- สังคมมีโอกาสได้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่คิดค้นโดยคนไทย เพื่อประโยชน์สาธารณะมากยิ่งขึ้น
- เกิดแรงจูงใจให้แก่คนสังคมในการพัฒนาความรู้ด้านนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมฐานความรู้และใช้นวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประเทศ
- เกิดการจ้างงานที่มีรายได้สูงมากยิ่งขึ้นจากกระบวนการคิดค้น วิจัย และสร้างนวัตกรรม ทำให้ผู้วิจัยและผู้ที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตนวัตกรรมออกเป็นสินค้าและบริการ มีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ (ไม่มี)

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ (ผลกระทบต่อระบบวิจัยและนวัตกรรม)

- สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในความสัมพันธ์กับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมมากขึ้น เนื่องจากเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นในทางเศรษฐกิจและสังคม
- หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมมีการพัฒนามากขึ้น โดยการสร้างองค์ความรู้และมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจนวัตกรรมในประเทศเป็นไปได้อย่างเกิดประสิทธิผลสูงสุด
- ระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ของประเทศมีประสิทธิภาพทัดเทียมกับประเทศที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต - ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ : ระบบคณะกรรมการนำมาใช้ในการพิจารณาและออกคำสั่งกรณี ดังนี้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คุณเป็นผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมใด หากคณะกรรมการเห็นว่าผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าหากอยู่ในการบริหารจัดการ ของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใด คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้โอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไปให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลนั้น หรือมีคำสั่งอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลนั้นใช้สิทธิ ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ โดยต้องชดใช้ค่าทดแทนหรือเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ภายในเวลาอันควร ทั้งนี้ คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

เมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนา ของผู้ให้ทุนและให้นำไปใช้จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป

เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ : เนื่องจากคณะกรรมการ (กสว.) มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงมีความเหมาะสมในการทำหน้าที่ดังกล่าว

มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมอาจยื่นคำขอ ต่อคณะกรรมการเพื่อขออนุญาตใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าว โดยแสดงหลักฐานว่า ผู้ขอได้พยายามขออนุญาตใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมจากเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยได้เสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทนที่เพียงพอตามพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ภายในระยะเวลาอันควร

เมื่อได้รับคำขอตตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏต่อคณะกรรมการว่าเจ้าของผลงานวิจัย และนวัตกรรมมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลา สองปีนับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น ให้คณะกรรมการพิจารณา มีคำสั่งอนุญาต ให้ผู้ขอสามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปใช้ประโยชน์ได้และกำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ภายในระยะเวลาอันควร โดยอาจกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดสิทธิได้ตามที่เห็นสมควร และต้องแจ้ง

ให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า โดยให้ถือว่าคำสั่งอนุญาตดังกล่าว เป็นการให้ใช้สิทธิ ในทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ : เนื่องจากการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ยื่นคำขอมานั้น จำเป็นจะต้องมีการพิจารณาจากหลักฐานการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของผู้เป็นเจ้าของ ซึ่งคณะกรรมการจะทำหน้าที่เป็นคนกลางไม่มีส่วนได้หรือเสียเกี่ยวกับประโยชน์ของทั้งผู้ร้องและผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม จึงสมควรทำหน้าที่ตัดสินและมีคำสั่งอนุญาตโดยกำหนดค่าตอบแทนและอาจกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดตามที่สมควรได้

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มีการกำหนดโทษทางอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง – ไม่มีโทษทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

กลุ่มเลขานุการสภานโยบายและระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นีรดา วีระโสภณ

โทร. ๐ ๒๑๖๐ ๕๔๓๒ ต่อ ๒๐๕ (นีรดา)

อีเมล nirada@nxpo.or.th